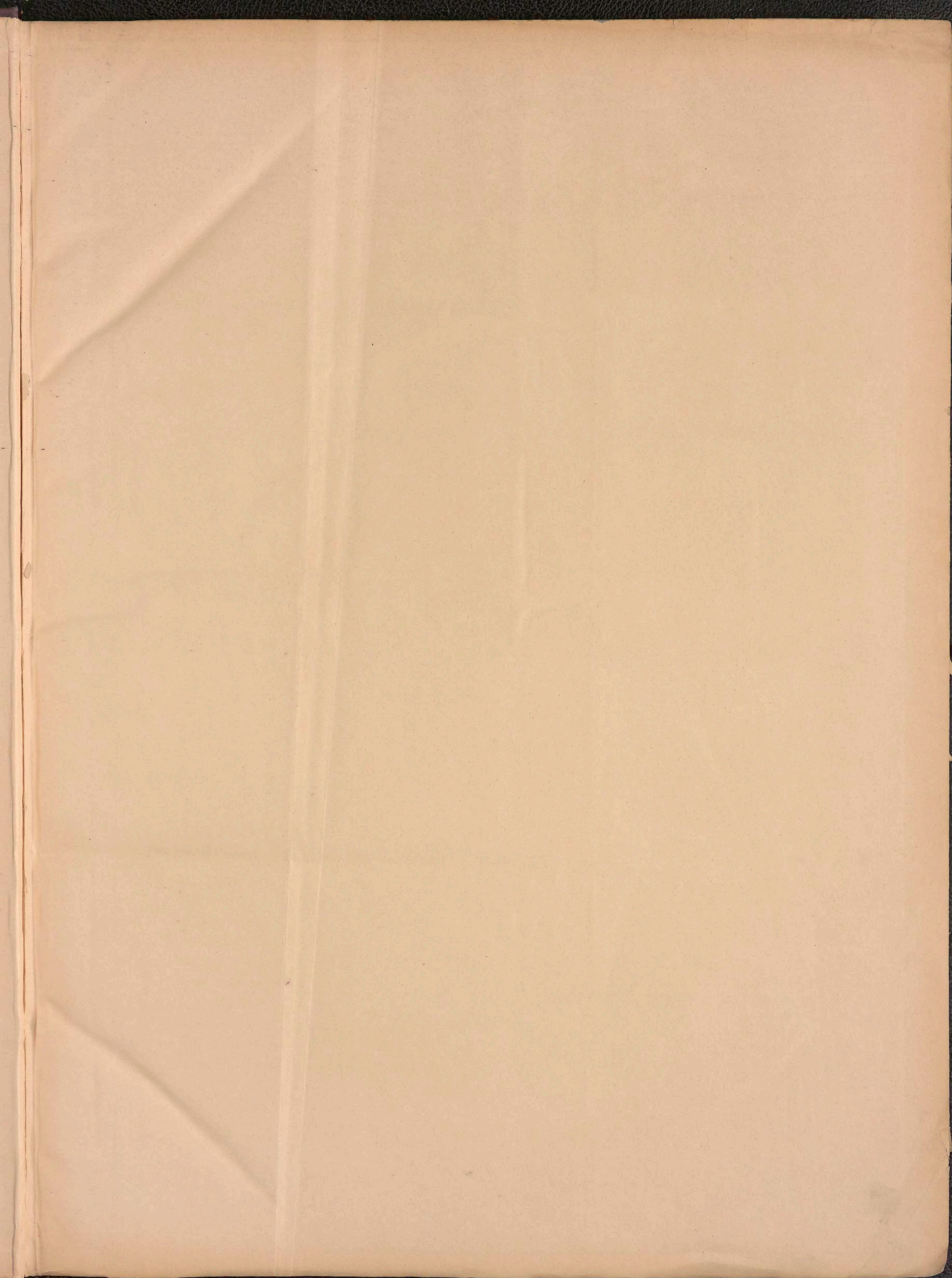

10.

5. 1. 1.

երթար կողմը ապառաժանեմ տեսնուի 21-
մի որ իրենն էր անկրկաւ երկեցին, Աս-
տուծոյ անուրը իրեն կապած էր զայն,
անգրականի կապով մը Անոր տերն էր
ինք, մանաւանդ թէ փառաշէն էր որ, ինչ-
պէս ինքն իր կենը, կինն ալ միշտ իր
սիրելի գինըր անապատն ունէր, ու այս
մասնու իսկ իրեն վրայ կը մտածէր հա-
ւանաբար:

Բայց, միթէ պղտորութիւն մը չէ՞ր
տախտի Խնջ պիտի ըսէին ուրիշները,
երբ իմացուին, ու կենը, վարը կամ աւե-
նի ուշ, որ մը, առիթն մը չէ պիտի օգ-
տուեր, զգաւարեալ համար իրեն թէ
ինքն էր որ եկած էր իր ոտըը, երկար
ամիսներու բաժանումէ մը ետքը:

Հիմա, կամայ կամայ առաջ կեր-
թար ճամբէն, ձեռքերը միացուցած
կուրծքին վրայ, գլուխը կախած, ու
կը մտածէր անդրհաստ:

Շատ անգամ, իսկ մը նախապաշա-
րուներու վրայ խառնած ատեն, իրեն
ապառաժմտ մարդ յայտնէր էր իր կար-
ծիքը, կնոջ մասին մանաւանդ, ու ջնջմ
պաշտպան կանգնած էր անոր իրաւունք
ներսէն այդ մարդուն հետաքրքիր դասե-
լով զանիկան: «Հակառակութեան մէջ կը
զգար հիմակ ինքզինքը, ու վերջ ի վերջը
կը պարտաւորուէր խոտաւորել թէ իր
դատաւորութեան հակառակ զորածն պիտի
չըլլար եթէ յայտնուի իր մեծամտու-
թեանը երկար կնոջը զով:

Երկու շէն, կ'ըսէր, քանի որ ինքը չը
մտենար յայտնեմ թաժուած մը-
նար պիտի կնոջմ, մանաւանդ եթէ
այս առիթն ալ փարկէր: 21-ի, սղոյ-
նի տունէն չէր այլ, պարտաւոր էր առ-
նի առաւել զայն, եթէ կնոջ պիտի չը
մտենար բոլորովին այս պարագան, յան-
ցար պիտի ըլլար անշուշտ, բայց թող որ
չէր յուսար այդ բանը անկէ, յայտնապա-
ճառ մըն ալ չէր որ ինքը նախ չըսէր
իր յանցանքը, ու չէր անըր ձեռք
այդ բաժանեցաւ միտքները:

Մեծ որոշողութիւնները մեծամեծ
տարրամտութիւններն էր ինչ շատ ան-
գամ:

Սոս Դարձեալ ճամբէն, արաք արաք
քալելով, սիրտը նոր յոյսով մէ կնոջուն:

Լոյսըր վառուած էին փողոցներուն
մէջ, հարկերար ճամբին, ամիս տեսա-
կէ երաժշտական խառն զորութիւնը
ժխորին միացած ամէն զանգերու առեւե-
ռաւանդակն Սկիտ լիակիւն ինքզինքն
Սրբ հասաւ կնոջը գտնուած տանը
առեւե, սիրտը ուժով կը զարնէր ուրա-
խութենէն ու յուզումէն: Բայց հոն ամալ
մը իրաւ աչքերուն վրայ, սղոյ գործը
մը քանգներն ի վար տանցաւ, լոյս չը
կար ոչ վեր, ոչ վար, տունը խա-
ւար մէջ էր բոլոր:

Զանգակին լարը քաշեց, դողով, ու
սակարճ մտնեցուց զրան: Մտեր ոտնա-
ձայնըր մտնեցան, ու դուրս բազումցաւ:
Խնայէ էր, սպասաւորը, ձեռքը արտաւա-
մը, բերանը կնոջուն:

— Հոս չեն, հարցուց Արամ խաղաղ
ճանքով մը:

— Զէ աղա՛ն, մարդ չկայ, հանրմները
ձեր տունը գացին:

Լոյս մը արեւուն պէս՝ ծախեցաւ
մտքին մէջ. դուրս թողուց կնոջակ վրայ
լոյս, ետ դարձաւ ու սկսաւ վազել:
Խոցեցուեալ չափ աղմուկներով կնոջուն
իկողմնէն անցաւ փայլակով, հեռ
ի հեռ, առանց ուշադրութիւն ընելու հոն
ու հոն ու հասաւ իր տունը, մինչեւ կէս
մէջըր ցեխն մէջ, յոգեւան, շնամբուն:

Սրբ ոտըր կոխեց զանգին ներս, սան-
դուկին ստորուց տեսաւ կնոջն, որ իրեն
կը սպասէր: Ժամանակ չունեցաւ ինք ա-
յոս ոտըր հետեւորդ, իր թեւերուն մե-
շուն իր արդէն արեւմ, որ դուրսը թո-
ղաւ կուրծքին վրայ, կ'ըսէր:

— Երեւոյ, անք ինքն, կին մը երկա-
ր տունը դուրսաւոր է մեռելով, եւ ես
պիտի մեռելն եթէ չգայի հոս, վերջին
յոսով մը...:

Միտըր դիմելու, կուրծքին վրայ
սեղանը գայի խաղաղաւ:

— Ես պարտաւոր եմ ներսու ինքզին-
քեզի, մորը տունէն կու գամ, ուր գա-
ցեր էի այդ դիտաւորութեամբ, բայց
դուն կանխեալ ու պիտի դուն իմէ՞ս անկի
կ'արեւմ: Ներք իմե՞ն:

— Մոռնա՛ւք, մոռնա՛ւք անցեալը,
յարեց կնոջ, այս օրէն մեծ նոր կնոջ
կը սկսիմ, չէ, մեծ հին անոյ կնոջը
կը շարունակեմ: Կը սկսիմ զիս մէջս Ա-
րամն, այնպէս չէ:

— Ինչպէս կ'ընեմ, Կնոջն:

Համարը մը կնոջն, ինչ մտքներ
ու այսպէս թեւ թեւ, ան անկեղծ
չեք, ուր մարդկը, ազգուն հեռու, իր
թեւերուն մէջ միացուց ի մէջ ալ
անոնց զոյգ գլուխները:

1900

ՄԻՋԱՅՈՒՄԻՆ ՅՈՒՆԻԱՐԻՆ ՕՐՈՇՈՅՈՅ

Ձուր լեզուալ:

ՔՈՒՐԹՈՒՆԵ, ՁԱՅՈՒՆԵ, ՊԱՆԿՈՒՆԵ ԵՒ ՅՈՒՆԻԱՐԻՆ

Պարզ կազմ 3 զրբ լարակազմ 5 զրբ:

Պարզկազմ կազմ 8 զրբ: Կը գտնուի բոլոր

ձգեցանք անոնք ինչ:

Կնոջն անոնք ինչ: ՄԱՏԹԵՆՈՒՆԵՆ ԹԵՐԵՐ

Բաժանաւոր: Միտնեցուց ինչու, Գրե, 27, Ստամբուլ:

18-20

Բարձրագոյն արժեքներըր անկի եւ

կամ ծանկն ուղղողները Նախաժամ Գոմի-

սին խառ 28 թիւ: Գրեցանք անոնք Տեղ-
թեւեան զրաւարտութիւնը ինչու:

2-3

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԱՅՈՒՄ ԵՒ ԹՐԱՆՍԴՈՒՆ

ՊԱՏԵՐԱՉՄ

ՀԱՐԱՆԱՅՆ ԱՌԻՐԻԿԻ ՄԵՋ

ԹՐԱՆՍԴՈՒՆԻՆԵՐԸ

Պատերազմի դաշտին առնուած լու-
րերը հետզհետէ շահեկան հնգամանք մը
կը ստանան: Կեդրոնին մէջ Յիւլի զորա-
վարը ձեռնարկած մը կնոջ, Արեւելեան
կողմը Լէտիսիոյ վրայ յարձակում մը
կատարուեցաւ ինչպէս նաեւ Քոնստան-
տինոյ Պոնթոսի գիւղերուն վրայ զորաւոր
ցոյց մը: Արեւմտեան կողմն ալ Քուրու-
մանի անգլիական զինուորներուն անձե-
տուութիւնը:

Կեդրոնին մէջ. — Յիւլի զորավարը
ճանր արկած մը ծանցող պատերազմական
նախաարարութեան Աւստիկ այդ պարա-
գան զոր կը ծանուցանէ Բարեկուտ
Պոնթոսի ուղղուած սա հետագիւր:

Յիւլի զորավարը կը հեռագրէ յու-
նու 6 Թուակառով որ կացութիւնը նոյնն
է, բայց Սուրբիոյ Ա. զորաւորները ճանր
արկած մը անցնանք է: Վերջին լուրերը
նայելով, կ'ըսէր ինքն Յիւլի զորավարին
հրամանով, նոյն զորաւորներն չորս դու-
նաւորակներ զինքը յառաջագոյն են զէպ
ի վերջը բոլոր մը՝ բանակեցունք մէջ մըն
հետեւ, և առտուն կանուխ յարձակու-
նէն Պոնթոսի գիւղերուն վրայ: Ուրիշը զեր-
գեցաւ, որ այդ զորաւորակներուն
հրամանատարն էր, յարձակման նշանը
տուներ է, բայց նոյն միջոցին վերադառ-
նէն է նաեւ մէկ հրաման արտաւ է: Գու-
նաւորակներ երեք շարքերը մտնա ետ քա-
ւուր է: Միւսը չէ հեռացեր իր դիրքէն,
սակայն թշնամին աւելի բազմակի ըլլա-
լուն համար պարտաւորուէր է անձե-
տուր ըլլալ: Մեղմ 70 հոգի գերի ին-
կան, որոնց 7ը սպայ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Երկր անդրաճիկ դաւաճը Ալեքի կողմը
ազգրէ ծանրաբալ միտարարութիւն է:
Տիւրքի թիւիւրմա կացութիւնը ամփոփելով
կ'ըսէ:

Այն պարագան թէ Սրբ Որովմէս
Պուրը որովմէս, գլխուորներով գէպ
ի Թուրքիա յառաջացած է այն միջոցին
կըր Լէտիսիոյ ճակատամարտը անդի-
կիւնենար և թէ զորաւոր կ'ըստով ամ-
բացած գտեր է Պոնթոսի գիւղերը,
կացութիւնը շատ վրդովէ կ'ընծայէ:

Լուրէնս-Մարքէզէն հեռագրէր մը կը
ծանուցանէ թէ Վիլի ամրոցին մէջ Պոնթո-
սի գտեր են Լիւ-Մէթիոյ զորաւոր հնգան-
յոթ յառաջացած ճակատամարտը անդի-
կիւնենար և թէ զորաւոր կ'ըստով ամ-
բացած գտեր է Պոնթոսի գիւղերը,
կացութիւնը շատ վրդովէ կ'ընծայէ:

Արեւմտեան կողմը. — Լուրէնս Մէթիոյ
չէ զորածն: Կ'ըստով թէ իր հիւանդու-
թիւնը, ինչպէս ծանցող հեռագրեր, կ'ար-
գիէ զայն զորաւորին գլուխը անցնե-
լուն: Քորոնէ զորավարը, որ պարտու-
թեան մը մասնած էր Լուրէնս Մէթիոյնը,
բաւական ընդգրկած է իր գիւղերը
որոնք միշտ Ստոնթ գետին երկու
ճանրիւրով կը հասնին: Միւս կողմէ Պո-
նթոսը անդի ալ կը զբաւեն, ինչպէս
Քուրումանը, Աւստիկ այդ իրողութիւնը
ծանուցանող հեռագրերը որ Բէթիսիոյնը
ուղղուած է յուսուար 4 Թուակառով:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառաջ հաջորդեալ վիճա-
րութիւնը, գերիները և անհետացածները:

Վերջին լուրերը անհիշուածներն էր հա-
տուանք թէ Յիւլի զորավարը տակաւին չէ
կացած գրաւել Քոնստանտինոպոլ:

Արեւելեան կողմը կ'էջէ՞ր զորա-
վար ու է շարժում է ըրած: Լուրէնս-
Մարքէզէն կը հեռագրեն թէ անգլիոցի
ոմէ վերտուր Գերի ինչիւր են՝ այն ճա-
կատարարին մէջ որուն հետեւանքով
Պոնթոսը վերստին գրաւեցին Տորա-
թիսիոյ:

Յիւլի զորավարը կը յարէ, յառնուար
4-ի յարձակման ատեն Պոնթոսը 50 մեռ-
ելու ունեցեր էր, յառ

489

Մ Ո Ս

ԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԼԷԻԲՐԱՐ, ԳՐԱԳՐԱՐ, ՄԻԼԻՏԱՐԻԱՆԻ
Է ՍԽԱՆԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ԲԱՆԴԱՅԻՆ ԳՐԱԳՐԱՐ

Անուանք	Թեսոյն	Անուանք	
Բամսէս	3000	Թիպոս	2500
Ապոկալ	3000	Երեմիո	2400
Մէլաքը	3000	Ծաղկոյն	2250
Քեանաբուս	3000	Քէրոս	2250
Ճարոս	3000	Մէլիքոս	2000
Յամանիք	3000	Քաթրոն	1500
Պարոմիս	3500	Եր. յն.	1500

Դիմելու առ Ժ. Վ. ՎԻՔՏՈՐ Է ԸՆԿ.

ՈՒՔՐՈՐ ԽԱՆԻ
ՃԵՄՍ ՄՈՍ Է ԸՆԿ.

568 31, ձէյմա Սքրիթ Լիվրուռլ

ԱՐԱՄԱՆԱՐԵՐ ԶԱՐԴՅ ԵՌՈՒՍՈՒՑՆԱՆ